

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:

34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - tel. 83-177

PODUREDNIŠTVO:

34135 Trst, Vicolo delle Rose, 7 - tel. 414646

Polletna naročnina L. 1.750

Letna naročnina L. 3.500

Letna inozemstvo L. 4.500

Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XXIV. - Štev. 46 (1228)

Gorica - četrtek, 23. novembra 1972 - Trst

Posamezna številka L. 80

Volitve v tržaški občini so pred nami

Demokracijski sistem, v katerem živimo, nam omogoča, da redno gremo na volišča, kjer izbiramo liste in kandidate za občinske, pokrajinske, deželne svete in za državni parlament.

Morda se bo komu zdelo, da so volitve v toliko organov potrata ali nekaj odvečnega. Toda ni tako. Volitve omogočajo uveljavitev tistih list in kandidatov, ki si jih ljudstvo samo izbere, in tako odpade nevarnost nekaterih sistemov, v katerih so razni predsedniki in poslanci določeni iz vrha in tudi odstavljani iz vrha, pa čeprav uživajo vso podporo ljudskih množic.

V demokracijskem sistemu je to nemogoče. Zato smo lahko zadovoljni, da nam je omogočeno iti večkrat na volišča, čeprav vsako leto, in tako izbrati svojo listo in svoje kandidate.

Slovenska lista, ki se že vso povojno dobo pojavlja redno na volitvah tako na Goriškem kot na Tržaškem, bo v nedeljo postavljena na Tržaškem zopet na preizkušnjo. Letos je lista zajela širok spektrum kandidatov, ki jih razlikuje svetovnonazorskega gledanja ter drugačnost pogleda na obstoječe družbene probleme ne ovira, da ne bi našli skupnega jezika v boju za slovenske pravice.

Slovenska lista ni navadna lista, kot so to ostale vsedrjavne liste italijanskih strank. Je nekaj vse globljega, močnejšega, trajnejšega. Ona združuje vse naše sloje v zamejstvu, združuje slovenske delavce, slovenske obrtnike, slovenske razumne, slovenske šolnike in kmetovalce, ki jim je najvišji ideal slovenstvo in boj za obstoj slovenskega naroda v zamejstvu.

Slovenska lista mora imeti v svojem programu tudi socialne in delavske probleme, mora obravnavati kmetijska vprašanja in probleme današnje družbe, toda njena glavna skrb je ohranitev politične zavesti v slovenskem zamejstvu. Narod brez politike je narod folklor, je narod tradicije, je narod kulture, a manjka mu to, kar je glavno gibalno sodobne družbe povsod na svetu: politična zrelost.

Slovenci v zamejstvu pa smo in hočemo ostati zreli, zato bomo tudi v tem težkem volilnem boju za obnovitev tržaškega občinskega sveta glasovali za listo, ki nam je porok, da živimo in bomo živeli tudi v bodočnosti res polno, globoko življenje slovenske narodnostne skupnosti.

Ta volilni boj je tudi važen zato, ker sovpada z nacističnim genocidom nad koroškimi brati; uspeh slovenske liste bo tudi njim v spodbudo, uspeh slovenske liste bo njim, nam in beneškim bratom dokazal, da ni v političnem življenju večje dobrine kot je SAMOSTOJEN NASTOP NA SLOVENSKE LISTI. Samo tako smo lahko gospodarji samih sebe, svojega delovanja, svoje politične volje in zavesti. Povsod drugje smo le predmet barantanja drugih.

Perón se je vrnil

Le malo diktatorjem, ki so morali pobegniti, je dano zadoščenje, da se vrnejo v svojo domovino in doživijo tam topel sprejem. Juan Domingo Perón je ena teh izjem.

Leta 1946 je z državnim udarom prišel v Argentini na oblast potem ko je zrušil konservativno vladno. Argentina tistega časa je bila silno bogata država. Okoristila se je iz zadnje vojne, ko je dobavljala meso in žito vsem spirtim stranem. Državna blagajna je bila polna, socialne razmere pa precej slabe. Izkoriščanje delavca je bilo veliko, zakonodaja, ki bi ga ščitila, neučinkovita.

Prav na tem je Perón zgradil svojo priljubljenost med ljudskimi množicami. Uvedel je napredne socialne zakone, odprl vrsto javnih del in začel vojno zoper imovite sloje. Pri tem mu je zelo veliko pomagala mlada, lepa in silno dinamična žena Eva Duarte, ki jo je narod začel klicati Evita in ji je že za življenja izkazoval skoro božansko čast.

Toda vsaka demagogija se maščuje. Perón je delavcem govoril le o njih pravicah, nikdar pa o dolžnostih, ki jih imajo do delodajalcev. V državni upravi je prišlo do silne korupcije. Čez sedem let so bile državne blagajne prazne. Argentinski peso, ki je bil ob prihodu Peróna na oblast močna valuta (1 peso = 150 lir; sedaj ena lira dva pesal), je začel vrtoglavo izgubljati na vrednosti.

Perón je moral najti krivca za ta gospodarski neuspeh. Našel ga je v oligarhih (bogataših), severnoameriškem kapitalu in v katoliški Cerkvi. Njegovi govori so postajali vse bolj hujšakški. Sad tega hujškanja je bil požig 8 cerkva v središču Buenos Airesa v noči od 16. na 17. junij leta 1955, ko se je izjalovil prvi upor vojne mornarice zoper Peróna.

Drugi upor je bil uspešnejši. Perón je še isto leta 16. septembra pobegnil iz države. Kot diktator je begal od enega diktatorja do drugega: najprej k Stroessnerju v Paragvaj, nato k Rojasu Pinilli v Ko-

lumbijo, nato k Trujillu na otoku Dominikana; končno se je ustavil v Madridu. Tam si je uredil razkošno rezidenco, saj mu denarja ne manjka. Pravočasno je namreč naložil v švicarskih bankah 10 tisoč milijonov lir. Obenem se je še tretjič oženil (Evita je umrla leta 1952 na raku v krvi) z igralco Isabelo Martínez.

Medtem so si v Argentini sledile vojaške vlade in vojaški udari, vmes za kratek čas tudi dva zakonito izvoljena predsednika Frondizi in Illia. Vojski so pokazali, da so močni v kritiki vlade, nezmožni pa državo upravljati.

Nezadovoljstvo v Argentini je raslo, z njim pa oboževanje diktatorja Peróna, ki je bil dejansko državo pripeljal do gospodarskega nereda. Od 22 milijonov prebivalstva ima Perón vsaj 5 milijonov pristašev, ki ga obožujejo in mu slepo sledijo, pa naj stori ali reče karkoli. Treba bi bilo videti te peronistične mase, njih fanatizem, pa tudi njih popolno brezdušnost za dejanski položaj, v katerem se sedaj država nahaja. Te množice so prepričane, da bo s Peronovim povratkom vse spet v redu in dobro.

Ob takem razpoloženju je sedanji vodja države general Alejandro Lanusse prišel do zaključka, da je najbolje Perónov mit razvodeniti in dati Perónu možnost, da on pokaže, kaj zna.

Tako je Perón od petka 17. novembra spet v Argentini. Doživel je sprejem, ki ga je zmožna le zaslepljena množica, ki se da voditi od besed, gesel in čustev, tuje ji je pa vsako razmišljanje.

Toda tudi ta opojnost zaradi Perónovega povratka bo hitro minila. Perón — če bo v Argentini ostal — bo moral zahtevati od teh množic tudi žrtve, saj brez njih se argentinsko gospodarstvo ne bo moglo nikdar postaviti na noge. In prav v tem je tragika Perónovega povratka. Če ne bo dal svojim pristašam tega, kar od njega pričakujejo, kdo ve, če ne bo doživel čez leto dni ne več »Živio Perón«, temveč »Proč z njim, smrt mu!«

Podoben uspeh kot Nixon 7. novembra je doživel preteklo nedeljo tudi zahodnonemški kancler Willy Brandt. Volivci so ga množično podprli s svojimi glasovi in mu izrekli zaupnico v vodenju njegove politike pomirjenja med Vzhodom in Zahodom.

Nemški krščanski demokrati mu to pot niso bili kos. Vso svojo volilno propagando so usmerili na notranje razmere. Volivce so opozarjali na inflacijo, razvrednotenje denarja, ki je pod Brandtovo vlado doseglo 6 odstotkov. Brandt tu so očitali, da je njegova vlada kriva banditizma v Nemčiji, da premnogi vodilni člani socialdemokratske in liberalne stranke razuzdano živijo in da je Brandt novi Herod (ker pripravlja njegova stranka reformo zakona o prekinitvi nosečnosti).

Očividno pa vsi ti razlogi nemških volivcev niso prepričali. Prvič po zadnji vojni so prejeli socialdemokrati največ glasov. Naj govorijo številke same!

Od 40.800.098 vpisanih volivcev se je volitev udeležilo 37.731.983 oseb, kar pomeni zelo velik odstotek: kar 91,2 (leta 1969 86,7 %).

Socialdemokrati so prejeli 17 milijonov 166.952 glasov, tj. 45,9 odstotkov (leta 1969 14.065.716 oz. 42,7 %). Imeli bodo 230 sedežev, tj. 6 več kot do sedaj, ko so si na prejšnjih volitvah zagotovili 224 poslanskih mest.

Tudi njihovi zavezniki v vladi, liberalci, so se dobro odrezali. Leta 1969 so prejeli 1.903.422 glasov, tj. 30 sedežev in 5,8 %. Na nedeljskih volitvah so porasli tako, da so dobili 3.128.821 glasov (8,4 %) in 42 sedežev, to je 12 več.

Seveda je ta dvojni uspeh nujno vplival na rezultat volitev v odnosu do krščanskih demokratov, ki sta jih vodila Rainer Barzel in Joseph Strauss. Leta 1969 so bili še najmočnejša stranka (15 milijonov 195.187 glasov, 46,1 %, 242 sedežev), letos pa so prejeli 16 milijonov 794.407 glasov, tj. 44,8 odstotka in 224 sedežev, to je kar 18 manj. Neuspeh je očiten in se ga da razložiti le s tem, da krščanski demokrati niso znali nemškega človeka prepričati, da bi bila sprememba v vodstvu države nemškim interesom v korist.

Nemška spodnja zbornica ima 496 sedežev; večina znaša torej 249. Ker imajo socialdemokrati in liberalci skupaj 272 poslanskih

mest, jim ne bo težko vladati, saj razpolagajo s 23 glasovi večine.

BRANDTOVA OSEBNOST

Kancler Willy Brandt bo star 18. decembra 59 let. O njem bi lahko rekli, da je človek z dvema priimkoma, z dvema državljanstvi, z dvema ženama, z dvema sinovoma protestnikoma (tretji mu zaenkrat ne dela še preglavic) in dvakrat begunec.

Pravo njegovo ime je Herbert Ernst Frahm. Tako se je pisala njegova mati, kajti bil je nezakonski sin in ni svojega očeta nikdar spoznal. Oblikoval ga je njegov ded, ki ga je tudi navdušil za socializem.

Leta 1933 se je mladi Frahm pred Hitlerjem umaknil na Norveško, zamenjal priimek v Brandt in postal norveški državljan. Po Hitlerjevi zasedbi Norveške je zbežal na Švedsko in se znova poročil, ker sta se s prvo ženo že prej razšla. Iz prvega zakona ima hčerko, iz drugega tri sinove.

Po koncu vojne je leta 1948 prišel v Berlin, si ponovno pridobil nemško državljanstvo in začel v socialdemokratskih vrstah s svojim političnim vzponom. Leta 1957 je bil izvoljen za župana Zahodnega Berlina. Njegovo ime je postalo znano vsemu svobodnemu svetu. Leta 1962 in 1966 je na državnih volitvah kandidiral za kanclerja, obakrat brez uspeha. Tudi leta 1969 ni njegova stranka dosegla zmage. Najmočnejša je iz volitev izšla krščanskodemokratska stranka. Toda znal si je ustvariti umetno večino. Povezal se je z liberalci in tako mu je uspelo priti na oblast.

Na Češkem verouk zelo otežkočen

Iz Češkoslovaške poročajo, da se je v začetku šolskega leta prijavilo zopet manj otrok za verouk. Prijavo za verouk mora podpisati eden od staršev in jo predložiti šolskemu vodji. Verouk učijo v šoli in sicer po končanem rednem pouku. Nadzoruje ga vsak čas kdo izmed učiteljev. Poučujejo največ duhovniki, izjemoma tudi laiki. Od lanskega leta je prepovedano redovnicam poučevati verouk.

Prijava otrok je povezana z mnogimi težavami. Komunistične oblasti se zelo trudijo, da bi starše ostrašile, zato redno organizirajo gonjo proti verskemu pouku.

Ko starši otroka prijavijo, jih mora šolski vodja opozoriti na vse »posledice« prijava. Tako jim povedo, da njih otrok zaradi verouka pozneje ne bo mogel dobiti nekaterih podpor in štipendij. Delavci morajo obvestiti svoje delodajalce, da je njihov otrok prijavljen k verouku. Končno morajo učitelji v »popisu otroka« opisati natančno, kakšen je bil odnos učenca do vere. Tudi morajo učitelji redno poročati, kaj storijo, da bi se čim manj otrok prijavilo k verouku. Če v tem pogledu storijo premalo, morajo računati s posledicami. Pritisk na starše je vedno hujši. Učiteljstvo naj vabi starše, ki imajo otroke pri verouku, večkrat na zaupen razgovor. Ob letošnjem začetku šole so pisali časopisi, da so starši dolžni dati otrokom tisto vzgojo, kakor jo daje šola. Marksistično-materialistični svetovni nazor je osnova šole; to morajo v državnih šolah še poglobiti. Starši učijo svoje otroke »dvojno moralo«, če jih drugače učijo kot šola; vzgajajo jih tako k neznačajnosti in zato so oni krivi, da pri mladini narašča kriminaliteta.

Obisk verouka je na Češkem zelo slab, posebno v mestih; namreč do pet odstotkov, na Moravskem do 40 odstotkov, na Slovaškem do 45 odstotkov. V nekaterih podeželskih krajih pa doseže obisk tudi do 80 odstotkov. Sicer so pa duhovniki zadovoljni, da je kljub nasilju še toliko prijav.

Želja poljskih škofov

Poljski škofje so izrazili željo, da bi na državni univerzi v Krakovu znova odprli teološko fakulteto, ki so jo pred leti ukinile komunistične oblasti. Krakovski nadškof kardinal Wojtyła je zadevno prošnjo naslovil na državne oblasti.

Dva, ki sta si na državnozbornih volitvah v Zahodni Nemčiji preteklo nedeljo stala nasproti: Willy Brandt (na levi) je predstavljal socialdemokratsko stranko in z njo povezane liberalce, Rainer Barzel (desno) pa krščanske demokrate. Zmagal je Brandt

ALI PRIDE KDO V PEKEL?

V mesecu novembru smo in še vedno naše misli rade uhajajo k našim rajnim v molitvi zanje in ob obisku na pokopališču. Pri tem se tudi, hote ali nehoti, vprašujemo: Kakšna je sedaj njih usoda? So zveličani ali so pogubljeni? So morda v vica in potrebujejo naše pomoči?

To so najbolj naravna vprašanja za kristjana, ko misli na rajne. Toda istočasno so najbolj zagonetna vprašanja, ki nihče nanje ne more dati trdnega odgovora. Vendar so bili v preteklosti teologi, ki so mislili, da lahko odgovorijo na dana vprašanja. Taki teologi žive še danes. Njih mnenje je najbrž povzel tudi škof dr. Grmič na predavanju, ki ga je imel v Zabnicah pred skupino goriških študentov. V poročilu o tem predavanju je študentka zapisala:

»Gospod škof je rekel približno tako: ... pekkel je pač realna možnost, ne vemo pa, če je kdo že tam oziroma če bo kdo tja prišel; mogoče se bomo na sodni dan začudili, koliko možnosti je dal Bog, ta "strogi" sodnik, vsakemu človeku, da bi ga rešil... Iz njega je kar pršel nalezljiv krščanski optimizem« (Kat. glas, 12. oktobra 1972, št. 40).

Ne vemo, ali je študentka točno razumela in podala misel škofa Grmiča, vendar eno drži, in sicer, da številni »moderni« teologi zagovarjajo mnenje, ki je zapisano v omenjenem poročilu. Toda je to mnenje trdno in resnično? Odgovor najdemo v knjigi msgr. Ukmarnja »Eshatologija«. Njegova misel je naslednja (str. 130-131).

Najvišja cerkvena oblast se do 14. stoletja ni nikdar izrecno in obširno ukvarjala ne z usodo blaženih ne z usodo pogubljenih. Šele v dobi, ko so papeži stolovali v Avignonu, je prišla razprava o posmrtni usodi dobrih in grešnih duš na dnevni red. Povod je dal papež Janez XXII. (1316-1334). Ta papež je ne kot obvezno versko resnico, ampak kot svoje privatno teološko mnenje trikrat javno govoril, da bodo duše pravičnih po smrti deležne samo gledanja Kristusove človeške narave in da bodo šele po sodnem dnevu gledale Boga iz obličja v obličje. Tudi je menil, da ne pridejo v pekkel pred sodnim dnem ne hudobni duhovi ne v pogubo obsojeni grešni ljudje. To mnenje Janeza XXII. je bilo tako izredno, da se je sestala posebna komisija teologov, ki je vprašanje preštudirala. Končno je pripravila papeža, da je dan pred smrtjo preklical svoje mnenje o posmrtni usodi zveličanih, ni ga pa preklical glede usode pogubljenih, češ da pridejo v pekkel šele po sodnem dnevu.

Naslednik papeža Janeza XXII. je bil Benedikt XII. Ta je dal vso zadevo v roke novi komisiji teologov. Po dveletni razpravi je izšel papežev odlok dne 29. januarja 1336, ki uči, da so povsem čiste duše takoj po smrti deležne gledanja Boga v nebeški blaženosti. Duše onih, ki so umrli v dejanskem smrtnem grehu, pridejo takoj po telesni smrti dol v podzemlje, kjer jih mučijo peklenske kazni.

Iz tega odloka je razvidno, da obstajajo nebesa in da obstaja pekkel, da pridejo ljudje po smrti že zdaj ali v nebesa ali v pekkel. V pekkel pridejo duše tistih, ki so umrli v dejanskem smrtnem grehu. Toda ali je kdo, ki umrje v dejanskem smrtnem grehu in se potem pogubi? Nekateri so mislili, in še menijo, da takih ljudi ni ali da jih je zelo malo.

Ze sv. Avguštin poroča, da so v njegovem času bili tak, ki so učili, da na priprošnje svetnikov sploh nihče ne bo obsojen na pogubo, gotovo ne pravoverni katoličani in tisti, ki so bili usmiljenega srca. Moderni teologi, ki so manj navdušeni častilci svetnikov, menijo, da Bog zaradi svojega usmiljenja najbrž ne bo nikogar pogubil. Ali drži to mnenje?

Sv. Avguštin je zavrnil mnenje teologov svojega časa, češ da se zaradi priprošnje svetnikov pravzaprav nihče ne pogubi, kot zmotno, ker da nima podlage v sv. pismu. Isto moremo reči o mnenju modernih teologov, češ da se zaradi neizmernega božjega usmiljenja pravzaprav nihče ne pogubi: tako mnenje je zmotno, ker nima podlage v božjem razodetju in tudi ne v tradiciji cerkvenega nauka. Resni teologi so se zmeraj izogibali odgovoru na vprašanje, koliko ljudi se pogubi ali zveliča, ker je Kristus sam opozoril, da je tako vprašanje brezpredmetno. Sv. Luka poroča:

»Jezus je hodil po mestih in vaseh in učil, ko je bil na poti v Jeruzalem. Rekel pa mu je nekdo: "Gospod, je li malo teh, ki se zveličajo?" On jim je rekel: "Prizadevajte si, da vstopite skozi ozka vrata; zakaj povem vam, mnogi bodo želeli vstopiti, pa ne bodo mogli..." (Lk 13, 24). Pri

Mateju pa Jezus priporoča: »Vstopite skozi ozka vrata; zakaj široka so vrata in prostorna je pot, ki drži v pogubo, in mnogo jih je, ki v pogubo po njej hodijo« (Mt 7, 13). Zato sv. Pavel svari: »V strahu in trepetu se trudite za svoje zveličanje.«

Tako in podobno odgovarja božje razodetje na vprašanje, ali bo veliko pogubljenih ali veliko zveličanih. Zato je res neumestno, da hočejo nekateri teologi več vedeti kot sv. pismo in sv. Cerkev. Ne

OKNO V DANAŠNJI SVET

Več duhovskih poklicev v Avstriji

Letošnjo jesen je stopilo v avstrijska škofijska semenišča 84 maturantov, kar pomeni z ozirom na lansko leto rahel prirastek. Največ jih je letos stopilo v graško semenišče: 19. Dunaj ima 14 novih bogoslovcev, Linz 15, Celovec 10, St. Pölten 8, Zeleznico (Eisenstadt) in Salzburg po 6, Innsbruck in Feldkirch (Predarlška) po tri.

Terezija Neumann spet v ospredju

Zelo znan je bil primer izrednega dogajanja pri Tereziji Neumann iz Könnersreutha v škofiji Regensburg v Nemčiji. Mnogo let je Terezija imela v postnem času posebna videnja. Bila je tudi deležna znamenj (stigm) ali Kristusovih ran. Umrla je pred desetim leti, stara 63 let. O njej je bilo znano in potrjeno, da je dolga leta živela brez hrane, le vsak dan je prejela sv. hostijo. V svojih videnjih je zlasti na veliki teden doživljala Jezusovo trpljenje in je o tem izpovedala mnogo tudi za svetopisemske strokovnjake zanimivega. Cerkvene oblasti so ta dogajanja sicer budno nadzorovale in čeprav ni bilo nič »sumljivega«, so se vzdržale sodb. Tudi Terezija sama se je vestno držala cerkvenih navodil.

Po njeni smrti se je spomin na dogodke

Ob koncertu prof. Berganta

Gorica ni Salzburg. Vsaka prireditelj utegne biti doživljatelj. Dvakratno doživljatelj, če gre za počastitev velikega umetnika. Trikratno, če pri orglah sedi mojster. A pojdemo po vrsti.

Pretekli četrtek 16. novembra je bil v cerkvi sv. Ignacija orgelski koncert. Večer je organiziralno SKPD »M. Fileja«. Pobuda je hvalevredna, a vedno nekoliko tvegana. Ljudje imamo pač različne okuse in želje. Zato se kaj rado zgodi, da se pri določenih prireditvah srečujejo vedno iste osebe. Pri zadnjem koncertu se je videlo nekoliko več mladine, kar je vsekakor razveseljivo. Mladi odkrivajo z navdušenjem svet glasbe, vedno raje poslušajo Brucknerja ali Mahlerja ali Beethovna. Prav bi bilo, da bi pri takih »potovanjih« skozi preteklost povabili še svoje sovrstnike in jim vlili zanimanja za nadaljnje poglobljanje.

César-Auguste Franck se je rodil pred 150 leti v prijaznem belgijskem mestu Liège; umrl je v Parizu 8. novembra 1890. Ze mlad je dokazal, da je izreden glasbeni talent. Oče je hotel, da bi mladi César postal koncertist in bi s tem skrbel za družino, ki se je večkrat znašla v hudih težavah. Ko mu je bilo komaj 12 let, je že hodil po Belgiji in koncertiral ter izvajal celo svoje skladbe. Leta 1835 se je z očetom in mlajšim bratom preselil v Pariz, kjer je študiral klavir pri Zimmermannu. Naslednje leto se je lotil kompozicije s prof. Leborne-om; leta 1838 je zmagal Grand Prix d'honneur za klavir, dve leti kasneje pa za kontrapunkt in fugo. Istega leta se je vpisal v orgelsko solo François Benoista, ki ga je po dveh letih zapustil, da bi sledil očetu v Belgijo in tam koncertiral. Leta 1844 se je vrnil v Pariz, se posvetil kompoziciji in poučevanju ter orgljanju, najprej v Notre Dame de Lorette, nato v cerkvi Saint Jean-Saint François in nazadnje v Sainte Clotilde, kjer je ostal do smrti.

Kljub svoji veliki umetniški sili je ostal skorajda pozabljen; živel je v revščini, brez priznanja za svoje delo. Edino Franz Liszt ga je obiskoval in cenil. Med komponiranjem svojih del, ki so danes višek glasbene francoske ustvarjalnosti prejšnjega stoletja, se je v globoki ponižnosti pogovarjal z Njim, ki je vir navdihov in studenec večne Lepote.

Prof. Hubert Bergant je velik mojster;

gre za »optimizem«, temveč za razodeto resnico. O številu zveličanih in pogubljenih torej nič ne vemo, kakor tudi nič ne vemo, kdo je pogubljen ali zveličan. Vemo samo, da je zagotovo zveličana Marija Devica, ki je bila v nebesa vzeta, in pa tisti, ki jih je Cerkev slovesno proglasila za svetnike. Kdo je pogubljen, pa zatrdno nič ne vemo. Upravičeno se pa smemo bati za tiste, ki so umrli brez sprave z Bogom (Mr 3, 29).

KAZIMIR HUMAR

BESEDE ŽIVLJENJA

KRISTUS KRALJ

»Takrat bo sédel na prestol svoje slave« (Mt. 25, 31).

V svojem zemskem življenju Kristus ni hotel kraljevske slave. Njegovo kraljevanje je bilo služba bratom, njegova krona — trnjeva, njegov prestol — križ!

Toda ob sodnem dnevu »bo sédel na prestol svoje slave.« Pa še takrat ne bo iskal svoje slave, ampak bo sodil o ljubezni do bližnjega: »Kar ste storili... bratom, ste meni storili. Cesar niste storili... bratom, tudi meni niste storili.«

Služba bratom zaradi Kristusa v njih, njegova krona in križ v življenju to je edina priprava na večno kraljevanje.

Revija tržaških pevskih zborov v Kulturnem domu v Trstu

Vsako leto novembra se v Gorici in Trstu izvrstita reviji pevskih zborov, prva v organizaciji Zveze slovenske katoliške prosvete, druga Zveze cerkvenih pevskih zborov. Nastop, ki ga pripravlja Zveza cerkvenih pevskih zborov, bo to nedeljo, 26. novembra, ob 17. uri.

Revija zborov, to je nastop posameznih zborov pred občinstvom, pogosto pred strokovnjaki in kvalificirano kritiko, je najpomembnejše zborovo dejanje v letu; je izpit, ki ga mora prestati, sicer bo njegovo življenje mirovalo ali zamrlo; je suhek, ki ga mora zbor narediti, četudi z velikim naporom, da bo živel in se razvil. Zbor se mora s posebno dobro voljo potrpežljivo in intenzivno pripravljati na nastop; pevovodja pa se mora ozreti po najnovejših tehničnih pripomočkih in pevskih dosežkih, da čimbolje tolnači črko in duha skladbe in jo čim verneje reproducira.

Zborovodja pa se mora z mislijo večkrat ustaviti pri izbiri pesmi, da se dotipa do njenega glavnega živca, ki je izhodišče za pravilno tolmačenje skladbe, ker vsaka pesem živi svoje lastno življenje, kar zadeva njeno tehnično zgradbo, misel, ki jo je spočela, čustveni fluidum, ki jo obdaja, in besedno, pogosto poetično sestavino.

A pri takem nastopu, kot je revija, pride v poštev tudi organizacijska sposobnost, ki jo vedno premalo upoštevamo, in vendar vsaj polovica uspeha naših zborov odvisi od dobre organizacije. Poiskati pevce, pridobiti jih za zborovsko petje, doseči, da so naši tedenski sestanki s pevci vedno zanimivi in napeti, da pevci čutijo željo po njih, da se v zboru čutijo doma, da so vsi kot eno telo, je težko in zahteva veliko truda, samopremagovanja in takta. Zato so zborovske revije tudi izpit za organizatorje: ali so njihovi napori pravilno usmerjeni, pravilno vodeni? Vse to in še veliko drugega je potrebno za življenje in napredek zborov.

Toda utegne se poroditi vprašanje, ali je današnjemu človeku, ki ima na voljo radio in televizijo, da lahko lagodno in nemoteno zadosti svoji težnji po glasbi, ki je pri Slovencih posebno močna, zborovsko petje še vedno potrebno. Se danes še splača zapirati se dvakrat tedensko po župnijskih, kulturnih domovih in zasebnih prostorih, da se učimo petja, novih pesmi, ko ima skoro vsaka hiša avtomobil, da se lahko vsakdo zapelje kamor hoče in razvedri po končanem delu, kakor mu je najbolj všeč?

Da je zborovsko petje koristno in potrebno potrjuje že samo dejstvo, da je pri nas veliko zborov, ki jih sestavljajo večinoma mladi ljudje. Za to pot so se odločili iz razlogov, od katerih bomo nekatere omenili v nadaljnjem razmišljanju.

Človek teži po naravi v družbo, ki je v današnjem vročnem tekanju in nemirnem iskanju prav malo. Morda nikoli ni bil človek tako sam kakor prav danes. Pevci imajo nekatere podobne lastnosti duhovne in čustvene narave, ki jih med seboj družijo in vežejo, kar je tudi potrebno, saj je zbor telo, ki mora biti vsaj ob nastopih, to je v najvažnejših trenutkih njegovega življenja enotno razpoloženje naravnano.

Tudi ima vsak človek prirojene klice, nekatere osebne vzmeti, ki jih mora sprostiti in razviti, da njegova osebnost zraste in zadobi končno obliko, ki se vsklaja s Stvarniškovo večno zamislijo. Biti pevec,

to je imeti glas in posluš, je velik dar, dodatna orientacija v bogatem in pestrem svetu glasov in zvokov.

Petje prinaša olajšanje pri telesnem delu, fizičnih naporih in v duševnih stiskah. Pomeni premagovanje truda, nerazpoloženja in ambientalnih ovir ter utrjevanje volje. Vsaj v okviru pravilne dihalne tehnike, drže telesa, delovanja glasilk in resonančnih prostorov v telesu je petje podobno telovadbi.

Petje tudi očisti in osvobaja človeka bolnih in trpkih usedlin. Petje je olajšalo marsikomu težke ure v življenju. In marsikateri pevec vam bo povedal, da je najlepše trenutke preživel prav s petjem ali ob petju.

Zborovsko petje je pri nas Slovencih nekaj prirodnega, ki ga novejši mode in močni tuji vplivi ne morejo zamoriti. In obdobjem zatišja sledi zopet doba zborovskega vzpona in razcveta.

Vadnice, kjer se pevci učijo, so tudi šole lepega jezika. V njih se pevci učijo slovenskega jezika, svojega in drugih slovenskih narečij; seznanijo se z obširno slovensko pesniško zakladnico, z miselnostjo tvorcev slovenskega jezika in slovenske narodnosti, skratka z duhovnim premoženjem slovenskega naroda. Torej ljubezen do slovenskega petja, slovenske pesmi, slovenskega jezika in slovenskega naroda.

Zato je povsem razumljivo, da so bili zbori kot ognjišča ljubezni do naroda in služba njemu trn v peti predvojnemu režimu v Italiji. Naši zbori so bili v tistem nesrečnem obdobju one narodnostno žive celice, kjer se je gojil slovenski jezik in ohranjal slovenski duh. Tudi danes so zbori avantgardne postojanke našega narodnega življenja. To prednost pevskih zborov so spoznale nekatere novejši države, ki hočejo z uvajanjem in propagiranjem zborovskega petja zediniti in spojiti ljudi, ki živijo v mejah iste države.

Na letošnji reviji pevskih zborov v Trstu, ki bo, kot smo rekli, 26. novembra, bodo prisotni predstavniki Slovencev iz vse naše dežele: s Tržaškega, z Goriškega, iz Beneške Slovenije in iz Kanalske doline. Vsi skupno, enotno in pogumno za lepo petje, za slovensko pesem in slovensko besedo!

Anketa o vernosti francoske mladine

Francoski tednik »La Vie Catholique« je objavil pod naslovom »Dijaki in njihova prihodnost« odgovore na anketo o vernosti francoske mladine. Na vprašanja te ankete je odgovorilo 5.000 francoskih mladencev. Njihovi odgovori nam povedo, da je ta mladina bolj optimistična in razsodna, bolj za duhovno obnovo kot za nasilne prevrate. Marksizem ima med versko povprečnimi mladci le malo privlačnosti; več kot polovica izmed njih misli, da je že prišel izmode, 65 odstotkov pa je mnenja, da marksizem ni zmožen rešiti sedanjih perečih življenjskih vprašanj.

Najmočnejši red kat. Cerkve

Red Družbe Jezusove ali jezuitov obsega 63 provinc in 23 neodvisnih viceprovinc, ki so razdeljene v 12 asistenc. Skupno število jezuitov je bilo v začetku leta 1972 30.860; od teh jih je bilo v zunanjih misijonih 7.204. Slovenski jezuiti misijonarji delujejo v Indiji, Zambiji in na Japonskem.

Slovenska skupnost in deželni proračun

Nosilec liste Slovenske skupnosti na občinskih volitvah v Trstu dr. R. Dolhar, št. 1

Deželni svet je prejšnji teden odobril deželni obračun za leto 1971 in proračun za leto 1972. Za oba dokumenta so glasovale stranke, ki sestavljajo deželni odbor, to je DC, PSI in PSDI. Slovenska skupnost se je vzdržala. To kritično zadržanje je dr. Stoka podrobno utemeljil.

Dejal je, da Slovenska skupnost ne more glasovati proti proračunu, ker sodeluje s strankami leve sredine tako na tržaški občinsko-pokrajinski ravni kot na goriški občinsko-pokrajinski ravni. Ne bo glasovala proti proračunu tudi zaradi tega, ker je danes nevarnost preobrata na desno, ki ga samo stranke leve sredine lahko ustavijo. Svetovalec Slovenske skupnosti pa je dejal, da ne more glasovati za proračun, ker je še preveč vprašanj slovenske narodnostne skupnosti, katera čakajo pravične in ustrezne rešitve. Preveč mora naša skupnost še vedno žrtvovati v korist večine, ko gre za razlaščenje slovenske zemlje. Še vedno čakajo beneški Slovenci — je dejal dr. Stoka — da jim oblasti omogočijo pouk v materinem jeziku.

Naš deželni svetovalec je tudi posegel v splošno diskusijo, v kateri je globlje obravnaval vprašanja slovenske narodnostne skupnosti. Po tehnični oceni deželnih proračunov je podrobneje govoril o problemu razlaščenja v luči novega državnega zakona št. 865/71, ki predvideva smešno nizke cene za razlastitev; omenil je težki problem emigracije v Beneški Sloveniji, vojaške služnosti in se zavzel za globalno rešitev vseh slovenskih vprašanj.

Dr. Stoka je predložil tudi tri resolucije. Ena naj bi obvezovala deželni odbor, da prouči odprta vprašanja na državni in deželni ravni in stori korake, ki so potrebni, za njih ustrezno rešitev. Druga priporoča deželnemu odboru, da zviša prispevke za slovenske kulturne, športne, dobrodelne in socialne organizacije. Tretja pa se zavzema za koristi razlaščenec, ki jih tako globoko lahko prizadene državni zakon št. 865/71, zato se ne bi smela dežela, v pri-

čakovanju zadevne razsodbe ustavnega sodišča, posluževati tega zakona. Deželni odbor je to resolucijo odbil. Zanj je glasovala samo Slovenska skupnost.

Deželni svet bo sedaj nekaj časa na počitnicah zaradi bližnjih volitev, v začetku decembra pa bo spet začel z delom, ko bodo na vrsti razna važna vprašanja okrog deželnega urbanističnega načrta in ekonomskega programa.

Drugi kandidat Slovenske skupnosti, tajnik Slovenskega ljudskega gibanja v Trstu dr. France Miljač. Na listi ima številko 5

Izjava izvršnega odbora Slovenske skupnosti

Izvršni odbor Slovenske skupnosti ponovno izraža svoje veliko zadovoljstvo glede na široko sodelovanje med vsemi slovenskimi političnimi skupinami, kot je prišlo do izraza ob sestavi kandidatne liste Slovenske skupnosti za tržaške občinske volitve. Izvršni odbor je prepričan, da kandidati in program liste omogočajo, da čim večje število slovenskih volivk in volivcev glasuje za slovensko listo.

Pri tem pa opozarja, da lahko volivci in volivke oddajo največ štiri preferenčne glasove. Poudarja pa, da je nosilec liste Slovenske skupnosti dosedanj občinski odbornik dr. Rafko Dolhar. Zato izvršni odbor priporoča volivkam in volivcem, naj mu oddajo preferenčni glas. Za ostale preference pa ostaja velika izbira med kandidati, člani Slovenske skupnosti, ki zaslužijo po svojem delu v sami Slovenski skupnosti popolno zaupanje slovenskih občanov.

ZVEZA CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV S TRŽAŠKEGA
vabi na
revijo pevskih zborov
ki bo v nedeljo 26. novembra ob 17. uri v Kulturnem domu
v Trstu

Izjava prof. Kacinove

Od prof. Marije Kacinove smo prejeli »Izjavo«, ki jo je prebrala na seji profsorskega zbora liceja »F. Prešeren« dne 17. novembra 1972. Objavili naj bi jo tudi mi, ker da ne gre več za njeno privatno zadevo, temveč za skupno zadevo slovenske šole.

Naš list razpolaga s premalo prostora, da bi mogel Izjavo prof. Kacinove v celoti objaviti, saj bi za to porabili dve polni koloni. Celotna vsebina Izjave tudi ne bi zanimala pretežnega števila naših bralcev. Na drugi strani pa se nam zdi prav, da bralce seznanimo z bistvom problema.

V želji, da se uredi položaj profesorjev na slovenskih šolah v Italiji, je šolsko ministrstvo razpisalo natečaj za razne stolice na višjih srednjih šolah tako v Gorici kot v Trstu. Razpisan je bil tudi natečaj za stolice italijanskega jezika tako v Trstu kot v Gorici. Kandidati so opravili potrebne izpite in bili ocenjeni. Na podlagi ocen so bili razvrščeni v posebni lestvici. Najvišjo oceno je dobila prof. Marija Kacinova, ki je zato prva imela pravico izbirati med prostimi stolicami. Tako predpisuje zakon.

Toda ob razpisu prostih mest za italijanščino na slovenskih višjih srednjih šolah niso razpisali mesta na klasičnem liceju v Trstu, dočim so to napravili za Gorico. Ker kandidati niso vedeli, da je razpisano mesto za italijanščino v Trstu, niso zanj prosili. Tudi prof. Kacinova ne.

Potem pa pride na dan, da je mesto profesorja za italijanščino na liceju v Trstu že oddano. Zakon pa pravi, da je treba vsa prosta mesta javno razpisati in jih dati na voljo vsem kandidatom. Tega niso naredili za italijanščino na slovenskem liceju v Trstu. Od tu protesti, jeze, stavke, pisanje časopisov. Gre namreč za to, da bi se tudi na slovenskih šolah spoštovali predpisi, ki veljajo na vseh šolah v Italiji. Gre za pravni red na slovenski šoli.

Mi smo tudi za to, da veljajo zakoni za vse enako. Vemo sicer, da nastajajo pri tem razni človeški problemi, saj se morajo urejati zadeve, ki so se razrasle v 25 letih začasne ureditve slovenskega šolstva. Razumemo to človeško plat in z njo združene žrtve nekaterih prizadetih, vendar je zaradi skupnega blagra slovenske šole prav, da se uvede zakonitost tudi na naše šole. Saj ne gre za to, da bi komu odvzeli kruh, temveč da vsakdo dobi mesto, ki mu po zakonu pritiče.

★
Pokrajinska zveza neposrednih obdelovalcev v Trstu sporoča, da bodo od ponedeljka dalje uradi odprti za občinstvo od 8. do 12. ure.

Preferenčni glas oddajte takole:

1

5

Rojan

V četrtek 16. novembra popoldne smo spremili k zadnjemu počitku Franciško Može. Dočakala je visoko starost 88 let. Njeno življenje je bilo obogateno z dobrimi deli. Bila je članica naše Marijine družbe. Ko smo gradili Marijin dom, je takoj sprejela nevhvalno nalogo, da je zbirala mesečne prispevke po škorklji. Kar v zadregi je bila, če je kak mesec bolj malo zbrala, pa je potem nabirko sama zaokrožila. Dokler so ji moči dopuščale, je bila vsako jutro pri sv. maši. Veliko je molila. Zivo se je zanimala za našo župnijsko skupnost. Nikoli ni mogla popolnoma preboleti izgube sina Milana, ki je umrl v Slavoniji pri nakupovanju lesa, ker ob napadu nenadne bolezni ni imel potrebne zdravniške pomoči. In Bog je hotel, da se je sešla s sinom prav na obletni dan njegove smrti, 14. novembra. Naj ji dobri Bog poplača vse trpljenje, molitve in dobra dela z večno srečo.

S. Z.

Šolske sestre

Slovenske šolske sestre so v začetku septembra zapustile hišo v ulici Risorta 3 v Trstu. Kje je razlog, da so šle iz te hiše po tolikih letih? Ali ne bi bilo prav, da bi slovenska katoliška javnost vedela za razlog?

Trebče

Z marsičem se more občinska uprava v Trstu pohvaliti, a ne s popravo župne cerkve v Trebčah. Prihaja že tretja zima in cerkev je še vedno brez stropa. Ali res ni mogoče najti poti, da bi cerkev prišla do svojega stropa in verniki do lepo urejene, snažne in zlasti pred mrazom zavarovane cerkve?

★
Stalno slov. gledališče v Trstu bo uprizorilo v nedeljo 26. novembra ob 17. uri v Ljudskem domu v Sv. Križu pri Trstu farso »Kadar se ženski jezik ne suče«.

Zasedanje škofov Treh Benečij

7. in 8. novembra je bilo v Vicenzi zasedanje, na katerem so razpravljali o družbenih običajih v škofijah Treh Benečij. Zasedanja, ki ga je vodil beneški patriarh, se je udeležilo 20 škofov, 40 duhovnikov in deset laikov. Pri zasedanju je govoril tudi goriški nadškof msgr. Cocolin, ki je poudaril tri važne dušnopastirske dolžnosti: spoznati človeka, kateremu je namenjena evangelijska poslanica, odkriti nov način govora, ki bo ostal zvest tej poslanici, ponesti evangelij v vse življenjske prilike.

Videmski nadškof je odšel v pokoj

V ponedeljek 13. novembra je zapustil videmsko nadškofijo nadškof Jožef Zafonato, ki se je vodstvu nadškofije odpovedal. Umaknil se je na Monte Berico pri Vicenzi. Sedaj vodi videmsko škofijo kapitularni vikar škof Pizzoni. Kdaj bo Videm dobil novega nadškofa, je težko reči. Vsekakor ne bo lahko najti moža, ki bo kos vsem težkim problemom obsežne nadškofije. Pričakujemo pa, da ne bodo slovenski verniki v Benečiji zadnji problem novega nadpastirja.

Kardinal član franc. Akademije

Francoski kardinal Jean Daniélou je bil 9. novembra izvoljen za člana francoske Akademije. Kardinal je star 67 let, pripada jezuitskemu redu, je priznan katoliški znanstvenik in pisec številnih publikacij. Kardinal je od leta 1969.

Delež poljskih duhovnikov v času okupacije

Na katoliški univerzi v Lublinu na Poljskem so začeli zbirati zgodovinski material o deležu, ki so ga imeli poljski duhovniki v času nacistične okupacije Poljske v odporniškem gibanju, dušnopastirskem delu v vojaških oddelkih in taboriščih ter v žrtvah, ki so jih doprinesli za osvobodjenje poljske zemlje.

Na nedeljskih občinskih volitvah v Trstu glasujte za SLOVENSKO SKUPNOST

Ekumensko potovanje po Sovjetski zvezi

Od zadnjega vatikanskega koncila dalje se ekumenska misel vedno bolj širi. Pri tem sta pomembni dve stvari: bogoslovno razpravljanje in iskanje osebnih stikov s predstavniki raznih krščanskih občeštev. Prav iz tega zadnjega razloga so letos v Sloveniji organizirali ekumensko potovanje v Sovjetsko zvezo. Skupina, v kateri je bil tudi mariborski škof dr. Maksimilijan Drževič, je štela 28 udeležencev, vodil jo je pa dr. Stanko Janežič. Potovanje po Sovjetski zvezi je trajalo devet dni, tj. od 14. do 22. septembra.

OD LJUBLJANE DO MOSKVE

Pot je z ljubljanskega letališča Brnik vodila najprej v Beograd, od tam v Kijev, nato v Leningrad in Moskvo. V Beogradu se je pridružil potnikom urednik verskega glasila za katoličane v Srbiji »Blagovest« msgr. Alojzij Turk, ki jim je na hitro razkazal mesto. To, kar bomo sedaj brali v

nekaj nadaljevanjih, je sad njegovega peresa.

Prvi stik z rusko zemljo je za slovenske romarje bilo glavno mesto Ukrajine Kijev. Kijev je staro središče krščanstva v Rusiji, žarišče krščanske in svetne kulture ukrajinskega in ruskega naroda.

Nad reko Dnjeprom, ki teče skozi Kijev, stoji veličasten kip kneza sv. Vladimirja (umrl 1015), ki je utrdil krščanstvo med svojim narodom. Ruski kristjani ga imajo v veliki časti.

Kijev je mesto veličastnih cerkva. Včasih jih je imel kar 400. Danes so cerkve v veliki večini spremenjene v muzeje. Država veliko troši, da bi najbolj imenitne cerkve ohranila bodočim rodovom. Velike častne pozlačene kupole in ogromni križi se svetijo v soncu.

Najpomembnejša cerkev je vsekakor cerkev sv. Sofije, ki jo je okrasil s svojimi slikami slavnimi umetnik Vasnevov. Tudi samostan »Pečarskaja lavra«, nekdanje središče duhovnega in kulturnega življenja Ukrajine, je vreden oglada. Kijev pozna tudi katakombe, kjer so v postu in molitvah živeli in delali puščavniki.

Naši romarji so se zanimali, koliko je v Kijevu katoliških cerkva. Dobili so odgovor, da je samo ena, pa še ta ni »aktivna«.

Naslednje mesto, ki si ga je slovenska skupina ogledala, je bil Leningrad, nekdanji Petrograd, skozi 200 let prestolnica carske Rusije. Tam so imeli Slovenci svojo prvo sv. mašo v Sovjetski zvezi. V vsej državi so sedaj le tri odprte katoliške cerkve, ki imajo vsaka svojega duhovnika. Seveda moramo pri tem izvesti Litvo in Letonijo, kjer so katoličani v večini. Tudi med katoličani v Leningradu so povečini Litvanci in Poljaki.

Kakor v Kijevu in Moskvi državna oblast obsežno obnavlja tudi v Leningradu cerkvene zgradbe, ki so seveda na splošno muzeji. Najznamenitejši sta Isakijevska in Petropavlovska.

Od Leningrada do Moskve je 600 km. Letalo jih premaga v eni uri. Moskva je prostrano in čisto mesto. Nikjer ni videti mladih postopačev; v izložbah boš zaman iskal pornografske revije. Osebnih avtomobilov je videti malo, veliko pa je tovornjakov. Ljudje so oblečeni sicer skromno, a dostojno.

Srce Moskve je Kremelj. Tu sta bila nekoč sedež ruskega patriarhata in carska palača. Zato je znotraj obzidja več cerkva. Slovenci popotniki so naravno obiskali tudi katoliško cerkev, v kateri so nato prisostvovali sv. maši.

V SREDIŠČU RUSKEGA PRAVOSLAVJA

Da bi imel ruski prosvetljeni car Peter I. Veliki svobodne roke pri izvajanju svojih reform, je ukinil patriarhat ruske Cerkve in ga nadomestil z zborom škofov — Sveti Sinod imenovanim, ki je bil naravno voljno orodje carjev in pod njihovim nadzorstvom.

A ko je bil leta 1917 zrušen carizem, je bil patriarhat zopet obnovljen. Ker pa so boljševiki organizirali središče svoje oblasti v Kremlju, se je seveda moral patriarhat z vsem svojim aparatom seliti iz Moskve, kjer so vse znamenite cerkve proglašene za narodne spomenike in spremenjene v muzeje.

Najbolj naravno je bilo, da se patriarh in patriarhat preselita v samostan Za-

gorsk, 80 km od Moskve, stari duhovni center ruskega pravoslavja. Tamkaj deluje tudi srednja in visoka teološka šola (bogoslovje in duhovna akademija).

Sicer so tudi tamkajšnje cerkve in zgradbe »državne« (zato jih država tudi vzdržuje), a vendar se tamkaj lahko vrši bogoslužje in vzgaja duhovniški naraščaj. Okrog starega samostana v visokem obzidju je manjše mesto.

Bil je praznik rojstva Marijinega (pravoslavni Rusi praznujejo vse praznike 13 dni za nami, ker se drže julijanskega koledarja — torej po našem že 21. sept.). Cerkev je bila pri slovesnem bogoslužju nabito polna. Somaševanje s številnimi duhovniki-profesorji teologije je vodil rektor-nadškof. Toda v cerkvi so bile samo žene, od srednjih let navzgor. Ni bilo ne otrok ne mož.

Občudovali smo, s kakšno pobožnostjo so sledile svetim obredom, ponekod tudi sodelovale. Četudi je liturgija trajala več kot dve uri, ni nihče zapuščal cerkve. Tudi božjo besedo so pazljivo poslušale.

(Se nadaljuje)

Praznik naše mladine

Dne 8. decembra (Brezmadežno spočetje) bo na Goriškem praznik verne mladine. V Gorici bo za mestno mladino sv. maša ob 10. uri v cerkvi na Placuti, kjer bo pel mladinski zbor. Popoldne pa bo v Katoliškem domu slavnostna akademija v čast Brezmadežni, ki jo bodo pripravili mladi iz mesta in dežele.

Mladina! Dvigni svoj pogled kvišku k Brezmadežni in ob Njej zahrepi po lepem in dobrem!

Četrtrič v Afriki

Goriški nadškof msgr. Cocolin je to pot že četrtrič obiskal zahodnoafriško državo Slonokoščena obala, kamor je bil povabljen, da blagoslovi novi jez v kraju Kossou, ki ga je zgradilo podjetje Impreglio iz Milana. Leta 1970 je namreč msgr. Cocolin blagoslovil temeljni kamen tega jez.

Msgr. Cocolin je potoval v največjem letalu, ki ga je oskrbelo milansko podjetje za vse udeležence pomembne svečanosti. V državo Slonokoščena obala je prišel v četrtek 16. novembra na večer, nadaljeval naslednji dan pot v Kossou in blagoslovil novi jez ob prisotnosti predsednika republike Boingnyja naslednjo soboto.

Svoj obisk je goriški nadškof uporabil tudi za srečanje s škofom v mestu Bouaké msgr. Duiatom. Z njim se je razgovarjal o prevzemu misijske postojanke v kraju Kossou, katero bo z osebnim in materialno oskrbovala goriška nadškofija.

Msgr. Cocolin je iz Slonokoščne obale z letalom odpotoval 20. novembra. Naslednji dan proti polnoči je bil spet v Gorici.

SKPD »MIRKO FILEJ« IZ GORICE

vabi na skioptično predavanje, ki ga bo imel v nedeljo 26. novembra ob 16^h v Katoliškem domu g. Vinko Zaletel s Koroškega

O LEPOTAH ROŽA, ZILJA IN PODJUNE

Predavanje bo spremljalo 300 barvnih slik, zraven pa bo povedal g. Zaletel marsikaj v zvezi s sedanjo protislovensko gonjo in odstranjevanjem dvojezičnih napisov na Koroškem. Vsi prisrčno vabljeni!

G. Zaletel bo predavanje ponovil v ponedeljek 27. novembra ob 20.30 v župnijskem domu v STEVERJANU.

Nova doktorica

V ponedeljek 20. novembra je zaključila leposlovne študije na tržaški univerzi gđc.

Marija Češut iz Sovodenj. Za doktorski izpit je z uspehom branila tezo z naslovom »Tolminski punt v Pregljevem romanu "Tolmenci"«. Delo vsebuje važne izsledke, ki pomenijo nov doprinos k vrednotenju in globljemu spoznanju tega našega primorskega pisatelja.

Novi doktorici iskreno čestitajo člani akademskega društva SKAD, kjer je gđc. Češut že vrsto let med najbolj aktivnimi člani. Čestitkam se pridružuje tudi zbor »Lojze Bratuž«.

Razgovor o slovenskem dušno-pastirskem središču v Gorici

V ponedeljek 20. novembra ob 20.30 se je kljub skrajno slabemu vremenu zbralo v mali dvorani Katoliškega doma lepo število ljudi, da so skupno preračevali vrsto zadev, tičočih se nove slovenske duhovnije v Gorici.

Msgr. Franc Močnik je predvsem orisal zgodovinsko pot iskanja in prizadevanj, da je prišlo do uradne ustanovitve tega središča. Zdaj pa je pred nami problem njegove izpeljave in izgradnje. Nato je dr. Rudolf Klinec prikazal niz konkretnih problemov, pred katere smo postavljeni, ako hočemo ustanovo priklicati v življenje, da bo zares živa in ustvarjalna. Razgovor je vodil tako, da je ločeno v razpredelke obrazložil poglobitve zadeve, čemur je sledila zadevna razprava. V razgovor so posegli številni udeleženci. Njih izvajanja so bila modra in koristna in kar videlo se je, kako so se vprašanja čistila in postajala jasnejša, pa tudi kako so problemi stvarno težki in polni odgovornosti.

Posebno občutena je bila debata o uvedbi večerne sv. maše v kapucinski cerkvi. Gre za nadvse važno duhovno pobudo, ki bo posebnega pomena zlasti za slovenske vernike župnij Sv. Marije Vnebovzete, Sv. Roka in Sv. Ane. Zadevo bi morali podpreti predvsem verniki teh župnij.

Srečanje je v bistvu sprejelo trojni sklep: 1. Presodi naj se možnost nakupa stanovanja v bližini cerkve sv. Ivana, ki bi služilo za župnišče in župnijski urad, ter naj se podvzamemo koraki za doseg primernih finančnih sredstev. 2. Naj se skliče srečanje slovenskih vernikov iz župnij Sv. Marije Vnebovzete, Sv. Roka in Sv. Ane, da se jim pojasni pomen sv. maše v kapucinski cerkvi in naprosi, da zadevo podprejo. 3. Naj se podobna srečanja kot današnje sklicujejo v določenih krajših obdobjih, da o zadevah skupno razpravljamo in ob njih zorimo. Pozneje bo iz teh srečanj prišlo do rednega duhovniškega pastoralnega sveta.

R. K.

OBVESTILA

Ustanova EMAC v Gorici priredi v petek 24. t. m. ob 20.30 v cerkvi sv. Ignacija koncert, na katerem bo nastopilo šest zborov, med njimi tudi oba slovenska iz Gorice »Lojze Bratuž« in »Mirko Filej«.

Akademsko društvo SKAD bo imelo svoj 15. redni občni zbor v soboto 25. novembra 1972 v mali dvorani Katoliškega doma ob 20^h. Vabljeni člani, starsešine in letošnji maturanti.

Občni zbor PD »Standrež« bo v torek 28. novembra ob 20.30 v župnijski dvorani v Standrežu. Na dnevnem redu je poročilo predsednika, tajnika, bragajnika, volitve novega odbora in slučajnosti. Ker je občni zbor zelo važna zadeva za bodoče društveno delovanje so vabljeni k udeležbi vsi člani in prijatelji društva.

V oddaji »Pod farnim zvonom« bo v soboto 25. novembra ob 19.10 na sporedu župnija Rupa-Peč. Ponovitev te oddaje bo v soboto 2. decembra, v oddaji »Poslušajmo spet« ob 11.35.

Združenje staršev otrok osnovne šole »O. Zupančič« in otroškega vrta pri Sv. Ivanu ter prijateljev mladine vljudno vabi na redni občni zbor, ki bo v četrtek 30. novembra ob 20. uri v šolskih prostorih v ul. Caravaggio 4 v Trstu po običajnem dnevnem redu.

Premiera slov. dram. novosti »Pravila igre«, ki jo je spisal Filibert Benedetič, bo v uprizoritvi SSG v Trstu v petek 24. novembra ob 21. uri v Kulturnem domu (red A); naslednje prireditve bodo: v soboto 25. novembra ob 20.30 (red B, prva sobota po premieri), v ponedeljek 27. novembra ob 16. uri (red G), v sredo 29. novembra ob 20.30 (red D, mladinski v sredo), v soboto 2. decembra ob 20.30 (izven abonmaja) in v nedeljo 3. decembra ob 16. uri (red C, prva nedelja po premieri).

Mladinsko gledališče iz Ljubljane bo v torek 28. novembra ob 15.30 ponovilo v Kulturnem domu v Trstu igro »Indijanci v Mali vas«.

Stalno slov. gledališče v Trstu, Slov.

prosvetna zveza v Gorici in Zveza slov. katol. prosvete v Gorici v sodelovanju z ustanovo EMAC iz Gorice javljajo igro Filiberta Benedetiča

PRAVILA IGRE

Drama upanja ali kakor se vzame (Slovenska novost)

Igra bo v četrtek 30. novembra ob 20.30 v gledališču »G. Verdi« v Gorici (abonma red A, B in C).

DAROV I

Za novo dušnopastirsko slovensko središče v Gorici: N. N., Gorica, 50.000 lir.

Za Zavod sv. Družine: F. T., Gorica, 40.000; S. B. 5.000; Podgorci ob zahvalni nedelji 46.000; Z. M. 10.000; F. B. 5.000; M. namesto cvetja na grob Valentina Radinje 2.000; Marjeta Ušaj, Rupa, ob obletnici smrti g. dekana O. Pahorja 10.000; Vera Gentili v spomin pok. Jožefe Pangos 2.500 lir.

Za Katoliški dom: Marija Frandolič 5.000; N. N. 5.000; C. M. 10.000; Marijina družba 10.000; N. N. 500.000 lir.

Za Alojzijevešče: Marija Brisko ob vselem dogodku nove slovenske duhovnije 5.000 lir.

Ob peti obletnici smrti duhovnika J. Vidmarja daruje N. N. po 5.000 lir za Zavod sv. Družine, za Alojzijevešče in za Katoliški dom.

V spomin na pokojno mamo daruje Vanda Jerkič-Donati po 5.000 lir za Zavod sv. Družine in za Alojzijevešče, za Katoliški dom pa 10.000 lir.

Za Marijin dom v Rojanu: v počastitev spomina pok. Jožefe Pangos daruje Vera Gentili 2.500 lir.

Za Finžgarjev dom na Opčinah: družina Sosič-Drnjački v počastitev spomina pok. Alojza Daneu 5.000 lir.

Za Marijanišče na Opčinah: v spomin na pokojno mamo Ljudmilo Terčon daruje hčerka Nadja z možem Ermanom Trevišanom 15.000 lir.

Za cerkev na Opčinah: Valerija Sosič 2.000; družine Ferluga, Barbario in Kariž namesto cvetja na grob pok. Alojza Daneu 5.000; zdravnik dr. Geyer s soprogo v spomin na hčerko Franko in Ninčija 6.000 lir.

Za cerkvico na Banah: N. N. za ogrevanje 10.000 lir.

Za cerkvico na Ferlulah: Ernesto Bellafontana 1.000; Milka Mahnič-Cavichiolli 1.000 lir.

Vsem plemenitim darovalcem Bog povrni, rajnim pa daj večni pokoj!

—JK

Poročila: 7.15 (samo ob delavnikih), 8.15, 11.30 (samo ob delavnikih), 13.15, 14.15, 17.15 (samo ob delavnikih), 20.15 in 23.15.

Dejstva in mnenja: 14.30 (samo ob delavnikih).

Sport: (dnevno) ob 20.00 uri.

Spored od 26. nov. do 2. dec. 1972

Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu. 11.15 Mladinski oder: »Čopek«. 12.00 Nabožna glasba. 12.15 Vera in naš čas. 12.30 Nepozabne melodije. 13.00 Kdo, kdaj, zakaj... 15.45 Popoldanski koncert. 16.30 Sport in glasba. 17.30 »Jeftejeva hči«. Enodejanka. 19.25 Kratka zgodovina ital. popevke. 20.30 Sedem dni v svetu. 20.45 Pratika.

Ponedeljek: 11.40 Radio za šole. 12.00 Opoldne z vami. 14.30 Pregled slov. tiska v Italiji. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Radio za šole. 18.50 Klavirski koncerti. 20.35 Slovenski razgledi.

Torek: 11.35 Pratika. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Komorni koncert. 19.10 F. S. Finžgar: »Triglav«. 19.25 Za najmlajše. 20.35 B. Blacher: »Romeo in Julija«, komorna opera. 21.50 Melodije v polmraku.

Sreda: 11.40 Radio za šole. 12.00 Opoldne z vami. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Radio za šole. 18.30 S koncerta Glasbene Matice. 19.10 Higiena in zdravje. 19.20 Zbori in folklor. 20.35 Simfonični koncert. 21.20 Za vašo knjižno polico.

Četrtek: 11.35 Slovenski razgledi. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Koncert Zagrebških solistov. 19.10 Ob stoletnici Mazzinijeve smrti. 19.25 Za najmlajše. 20.35 »Junak našega časa«. Drama. 21.20 Ritmični orkester RAI iz Rima. 21.45 Moteti in madrigali Jakoba Gallusa.

Petek: 11.40 Radio za šole. 12.00 Opoldne z vami. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Radio za šole. 18.50 Sodobni ital. skladatelji. 19.10 Priposledniki naše dežele. 19.20 Zbori in folklor. 20.35 Gospodarstvo in delo. 20.50 Vokalno instrumentalni koncert.

Sobota: 11.35 Poslušajmo spet. 15.45 Avtoradio. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Koncertisti naše dežele. 19.10 Družinski obzornik. 19.25 Revija zborovskega petja. 20.35 Teden v Italiji. 20.50 »Novi orli plapolajo«. Drama. 21.30 Vaše popevke.

ZA KMETOVALCE

Pretakanje vina

Prišel je čas pretakanja. Če smo pazili, da je bila klet po končanem vrenju dovolj hladna, se je vino očistilo. Usledile so se droži, ki vsebujejo razne snovi kot so odmrle kvasnice, bakterije, kristalčki, barvila in rastlinski ostanki. Droži je treba sedaj ločiti od vina, sicer bi se začele razkrajati in ga kvariti. To izvedemo s pretakanjem.

Pretakamo lahko na dva načina: z zračenjem ali brez zračenja. Prvo pretakanje navadno izvedemo z zračenjem, ker je vino mlado in potrebuje zraka za zorenje. Z zračenjem pretakamo vino tudi v sledečih primerih: če diši po žveplu ali celo po gnilih jajcih; če je sladko in želimo, da prevre do kraja; če je vino sluzavo; če smo vinu dodali metabisulfit, ker je rjavelo na zraku.

Brez zračenja pa pretakamo šibka (slabo alkoholna) vina in zrela blagodišča vina. Po navadi ne zračimo vina ob drugem pretakanju tj. spomladi.

Znano je, da vino pretakamo v lepem, suhem in hladnem vremenu, ker le takrat izgubi vino najmanj alkohola in blago dišečih vonjav. Nekateri nastavijo pipo kak dan pred pretakanjem; tako imajo ugodne dovojl časa, da se spet umirijo in se ne pomešajo med pretočeno vino.

Inž. Janko Košir

Prijava letošnjega vina

Do 29. novembra je treba prijaviti letošnji pridelek vina. Prijave sprejemajo občinski trošarinski uradi ali Zveza neposrednih obdelovalcev v Trstu, ul. Roma 20, ki posluje vsak delavnik od 9. do 13. in od 16. do 19. ure razen ob sobotah. Kdor ne bo prijavil vina, ne bo dobil dovoljenja za prodajo in je lahko kaznovan z občutno globo.

Širite „Katoliški glas“

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: Trgovski 70 lir, osmrtnice 100 lir, k temu dodati 8% davek za registrski urad.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo

+

Dne 21. novembra nas je po dolgi bolezni zapustila naša draga mati

Albina Grgič

Ko javljamo to žalostno vest, priporočamo drago pokojnico v molitev.

Zalujoči mož Jože, sinova Lucijan in Zoro, snahi Miranda in Zofka, vnuki Gianfranko, Pavla in Martina

Padriče, 22. novembra 1972

ZAHVALA

V torek 14. novembra nas je zapustila ljubljena mama in stara mama

Frančiška Može (Moselli)

Vsem, ki so kakorkoli počastili drago pokojnico in z nami v žalosti sočustvovali, se iskreno zahvaljujemo.

Sinova Stanko in Karlo z ženama, vnuk Pavel in ostali sorodniki

Trst, 19. novembra 1972

Potujete v RIM - Italijo ?

Ne pozabite obiskati slovenskih hotelov

Hotel BLED in Hotel DANIELA

00185 ROMA - tel. 777102 - 7579941
Via S. Croce in Gerusalemme, 40

00185 ROMA - tel. 750587 - 771051
Via Luzzatti, 31

Lastnik: Vinko Levstik

Zmogljivost 85 sob, 150 ležišč. - Vse sobe s privatno kopalnico, telefonom, radiofilodifuzijo, klimatskimi napravami. - Nova slovenska restavracija. Osebe pretežno slovenske. - Počutili se boste kot doma. Dobrodošli!

Cecilijanka 1972

Letošnja revija pevskih zborov v Katoliškem domu v Gorici, ki jo je pod imenom »Cecilijanka« priklical v življenje sedaj že deset let pokojni prof. Mirko Filej, je imela to posebnost, da se je vršila kar v dveh delih, toliko se je najavilo pevskih zborov. V soboto 18. novembra zvečer jih je nastopilo osem, v nedeljo popoldne pa devet.

Tudi to pot so prišli ljubitelji pesmi in zborovskega petja na svoj račun. Nekateri zbori so bili na zelo zavidljivi višini, drugi pa so izpričali svojo zavzetost in dobro voljo, ki so jo vsi imeli na pretek.

Sobotni nastop je še posebej dokazal, da je ljubezen do naše pesmi močnejša kot neurje in slabo vreme. Dvorana je bila polna, najavljeni zbori pa vsi navzoči. Uvodne besede je povedal podpredsednik Zveze slovenske katoliške prosvete dr. Damijan Paulin. Poslušalce je opozoril na štiri jubileje, ki so bili v letošnjo Cecilijanko vključeni: 10 let Katoliškega doma, 20 let smrti skladatelja Vinka Vodopivca, 10 let smrti prof. Mirka Fileja in 15 let obstoja Cecilijanke.

Na nastopu v soboto so se predstavili sledeči zbori: Moški zbor Rupa-Peč (povodja Z. Klanjšček), Goriški ženski zbor (Jožica Lasič), Moški nonet Sovodenj (Z. Petejan), Moški zbor Štmaver (G. Devetak), Dekliški zbor Devin (H. Antonič), Cerkevni pevski zbor Rupa-Peč (Z. Klanjšček), Moški zbor »Fantje izpod Grmade« (I. Kralj), mešani pevski zbor »Lojze Bratuž« (S. Jericijo).

Naslednji dan je bil Katoliški dom nabito poln. Prireditve so med drugim počastili s svojo navzočnostjo jugoslovanski konzul v Trstu g. Kovačič, ravnatelj radia Trst A inž. Boris Sancin, goriški

župan De Simone, škofov vikar iz Trsta dr. Lojze Škerl in predsednik bratske Prosvetne zveze iz Trsta prof. Marij Maver. Goste in občinstvo je pozdravil to pot predsednik Zveze dr. Kazimir Humar. Posamezne pesmi sta ob dneva povezovala Anica Češut in Bernard Spacapan, ozadje odra pa je originalno opremila Marta Rennerjeva.

Nastopilo je devet zborov. V prvem delu so se zvrstili Cerkevni pevski zbor Standrež (I. Bolčina), Dekliški zbor Sovodenj (Marinka Lasič), Cerkevni pevski zbor Podgora (Emil Valentinčič), pevski zbor »Rečan« iz Slovenske Benečije (Rino Markič). Po odmoru so prišli na oder še Cerkevni zbor Doberdob (K. Lavrenčič), Pevski zbor Marijine družbe iz Gorice (Lojzka Bratuž), Cerkevni pevski zbor »Planinka« iz Ukev v Kanalski dolini (F. Sivec), Moški zbor »Mirko Filej« iz Gorice (Z. Klanjšček) in kot gost s Tržaškega Cerkevni pevski zbor z Opčin (Stanko Malič).

Ni namen tega poročila podajati strokovne ocene; to bodo storili drugi. Lahko pa rečemo, da smo s prireditvijo odhajali vsi zadovoljni. In to iz več razlogov: videli smo veliko zavzetost naših pevovodij, ki zares zaslužijo vse priznanje; zborov, ki gojijo slovensko pesem, je vedno več; mladi rod je v njih krepko zastopan; občinstvo je našim zborom hvaležno za glasbeni užitek, ki nam ga nudijo. Sama prireditve pa je vsakič veliko srečanje zamejskih Slovencev od Trbiža preko Slov. Benečije in Goriške do Tržaškega zaliva. Na takih srečanjih znova odkrivamo, da nas je dosti, da nas veže isti jezik in navdušuje ista pesem. In to ni malo.